

VRANI *Corvidae*

Na sveže preorani njivi, ki je pogrnjena miza za neizbirčne ptice, med nje spadajo tudi nekateri vrani, sem 6. 11. 1983 v Bukovcih pri Ptuju opazoval skupino okrog 150 sivih vran - *Corvus cornix*, poljskih - *Corvus frugilegus* in črnih vran *Corvus corone*. Kvantitativno so prevladovalle sive in poljske vrane, medtem ko je bilo črnih vran le nekaj primerkov (3). Ptici ni motila moja pozornost, saj so kljub neposredni bližini človeka brez vznemirjenja brskale za hrano. S fenološkega stališča je zanimivo dejstvo, da se poljske in črne vrane v večjem številu pojavijo na Ptujskem polju šele z nastopom hladnejših dni, tako da so v poletni sezoni precej redke.

Franco Janžekovič,
Bukovci 27, 62281 Markovci

POLJSKI VRABEC X DOMAČI VRABEC

Passer montanus x *Passer domesticus*

Ko sva s kolegom B. Lapajnetom 28. 8. 1979 lovila kaline *Pyrrhula pyrrhula* in liščke *Carduelis carduelis*, ki so se množično hranili na zrelem semenju radiča na kmetiji Trnje pri Sp. Idiji, se je z enim naletom ulovila tudi velika skupina domačih vrabcev *Passer domesticus*, ki se je očitno tudi hranila na tem mestu. Mojo pozornost je vzbudil vrabec, ki je bil za spoznanje manjši od ostalih, imel je tudi bolj zašiljen kljun. Ko sem si ga doma pozorneje ogledal, sem bil že prepričan, da gre za križanca med poljskim in domačim vrabcem *Passer montanus* x *Passer domesticus*. Naslednji dan sem prav tam ujel še enega enakega križanca. Po oglašanju sodeč tudi ta ni bil zadnji, saj so me glasovi, ki sem jih slišal, deloma še spominjali na oglašanje poljskih vrabcev. Ker pa so zaradi lovljenja postali vrabci oprezni, mi v naslednjih dneh ni uspelo ujeti nobenega več. Oba ujeta vrabca - križanca sta bila v mladostnem perju, enake starosti, na licih je bila deloma opazna temna lisa v obliki polmesece, ki je značilna za poljske vrabce. Po jesenski golitvi se je izkazalo, da sta oba vrabca samca, za razliko od enakega križanca - samice, ki sem jo ujel 6.2.1977 v Ajdovščini. Kazala sta vse karakteristike vmesnih znakov med poljskim in domačim vrabcem: imela sta temno lice, vendar bolj

zabrisano kot pri poljskem vrabcu, vrh čokoladno obarvane glave do čela siv pas, razen črnega podbradka pa še enak polmesec na prsih. Tudi velikost je ravno med obema naštetima vrstama. Celo pri oglašanju se hkrati slišijo značilnosti ene in druge vrste. Ker sta bila oba križanca še plodna, sem ju doma v preletalnici sparil tako s samicami poljskega, domačega in italijanskega vrabca ter v naslednjih letih vzgojil različne vrabce, ki so bili glede na našete starše podobni deloma enim, deloma drugim. V drugi generaciji pa so bili mladiči že močno podobni vrsti, kateri je pač pripadala samica.

Enega od ujetih križancev sem pripravil za v zbirko PMS, drugega pa imam še vedno živega doma. Nikjer Idrijskem poljski vrabci ne gnezdi, zato mislim, da je do križanja v naravi prišlo, ker se je slučajno tu zadržal samec poljskega vrabca in vzgojil vsaj eno gnezdo mladičev pač s samico navadnega vrabca. Pripominjam pa, da tisto poletje nisem opazil niti enega poljskega vrabca. Pojavijo se redno šele na preletu v drugi polovici septembra in izginejo proti koncu marca.

Peter Grošelj
65281 Sp. Idrija 53

SNEŽNI STRNAD *Plectrophenax nivalis*

Dne 23. 1. 1984 sem na dvorišču tovarne Slovenijales v Godoviču opazoval dva primerka samca snežnega strnada *Plectrophenax nivalis*. Prejšnji dan je zapadlo 80 cm snega, pa je bilo sveže spluženo dvorišče zanju tako privlačno, da sta se tam zadrževala celo uro.

Tudi leto dni prej, 15. 2. 1983, sem ob visokem snegu naletel na snežnega strnada, verjetno je bila samica, in sicer na priključku na avtocesto v Logatcu. Zletela je tik pred avtomobilom ter se po kratkem letu zopet vrnila na cesto.

Peter Grošelj
65281 Sp. Idrija 53